

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 378.663.017-057.87:172.15
ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ІДЕАЛІВ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Петрів А. Б., **аспірант** (petrivandrij023@gmail.com)

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

У сучасних умовах постійних викликів та загроз, суспільно-політичних змін, природних катаклізм і, головне, в умовах військової агресії РФ назріла гостра соціальна потреба у підготовці майбутніх аграріїв зі сформованими патріотичними ідеалами, здатних забезпечити продовольчу, екологічну та територіальну безпеку країни, її економічне процвітання. Тож перед аграрними закладами освіти постає завдання підготовки не лише висококваліфікованого спеціаліста, а й громадянина-патріота, всебічно розвиненої особистості. Проте це не є можливим без засвоєння студентами змісту наук про людину і про той сегмент буття, який нею створюється – суспільство та культуру.

Сконцентровані в гуманітарних науках соціокультурний досвід людства, зразки моральності, духовності, громадянськості, гуманізму мають сильний вплив на становлення світогляду здобувачів освіти, їх переконань, громадянської позиції, моральної свідомості, культури. Колосальні виховні можливості закладено у навчальному курсі «Історія України». Ознайомлення з видатними постатями (князь Володимир, гетьмани Б. Хмельницький, І. Мазепа, П. Орлик та ін, політичний діяч М. Грушевський, філософ Г. Сковорода, митці Т. Шевченко, Л. Українка, І. Франко тощо, С. Бандера, Р. Шухевич), з історичними подіями (Національно-визвольна війна, «Українська революція», «Галицька битва», голодомор, Друга світова війна та ін.) дозволить майбутнім аграріям розширити світогляд, зорієнтуватися в колізіях історії, скласти з окремих історичних епізодів цілісну картину.

Навчальні заняття з «Культурології» відкривають вікно у багатий світ вітчизняної та зарубіжної культури. Студенти опрацьовують різні мистецтвознавчі, філософські праці видатних науковців, дослідників української самобутньої культури; розглядають знамениті пам'ятки, старовинні архітектурні споруди, визначні місця. Вивчення культурно-мистецької спадщини сприяє набуттю теоретичних знань про унікальний феномен культури, її типи та форми, етапи еволюційного розвитку тощо; викликає шанобливе ставлення до надбань української національної культури; передбачає узагальнення уявлень студентів-аграріїв про себе та своє місце у світі, осмислення майбутнім фахівцем власної життєвої, громадянської та професійної позиції, формування громадянськості, патріотичної свідомості.

Варто зауважити, що студенти природничих спеціальностей часто вважають дисципліни соціально-гуманітарного циклу другорядними, такими, що не сприяють набуттю професіоналізму [2]. Для пробудження в них інтересу та захопленості викладач має постійно демонструвати зв'язок наук про людину із профілем спеціальності [1].

Так, наприклад, у курсі культурології слід наголошувати на пов'язаному з аграрною сферою походженні слова «культура», відображенні сільськогосподарської праці в мистецтві та літературі. На заняттях з правознавства варто було б приділяти увагу правовому регулюванню та забезпеченню питань власності на землю, лікування тварин, екологічному праву. У курсі філософії досить захоплюючою для студентів має бути дискусія з питань біоетичного ставлення до природи і, насамперед, до тварин. Студенти мають підібрати аргументи на захист своїх позицій та здолати опонентів у суперечці. На заняттях з історії слід постійно торкатися питань, пов'язаних з постановкою аграрного питання на всіх етапах розвитку України, наголошувати на значенні аграрного сектору як локомотиву економіки, наводити приклади відомих господарників, які працювали на цьому терені. Важливим способом залучення студентів до політичної проблематики може бути обговорення продовольчої політики провідних країн світу та вироблення Україною стратегії своєї продовольчої безпеки.

Отже, одним з основних завдань викладання дисциплін соціально-гуманітарного циклу є формування цілісного світогляду особистості, заснованого на принципах гуманізму, толерантності та патріотизму. Можна констатувати, що будь-яка з дисциплін цього циклу дозволяє зробити вагомий внесок у виховання патріотичних ідеалів студентів аграрних закладів фахової передвищої освіти за умови грамотного та професійного підходу з боку викладача.

Перелік посилань

1. Гладких, Г. В. «Особливості гуманітарної підготовки здобувачів вищої освіти». Українські студії в європейському контексті: зб. наук. пр. 2022. № 5. 290 с. (2022): 133.
2. Попенко Н.В. Роль соціально-гуманітарних дисциплін у професійній підготовці фахівців природничих спеціальностей. Наукові записки кафедри педагогіки. 2017. № 41. С. 180-190.